

Urmia University

Journal of Geography and Regional Future Studies

Vol 1, No 1, Summer 2023

Online ISSN: 2981-118X

<https://grfs.urmia.ac.ir/>

Correlation of effective indicators in creative City Architecture with Sustainable Urban and Regional Development (Case study: Kerman City)

Afshin Ghorbani Param¹

1- Assistant Professor, Department of Architecture, Damavand Branch, Islamic Azad University, Damavand, Iran.

Article info

Article type:
Research Article

Received:
2023/06/12

Accepted:
2023/08/19

pp:
33- 46

Keywords:
Communication measurement, Sustainable urban and regional development, Creative city, Kerman.

Abstract

One of the indicators and variables that have an effect on urban development or sustainable urban development, especially in the dimensions of social development and cultural development, is urban creativity with its components. Creative cities can be considered innovative and creative centers that can turn ideas into wealth. The purpose of this research is to measure the relationship between the effective indicators in the creative city architecture with sustainable urban and regional development in Kerman city. In terms of its purpose, this research is a correlational research and a survey research method. The statistical population of 28,534 people over 18 years of age in Kerman was selected using Morgan's table, a sample of 384 people. The data collection tool was a questionnaire whose face validity and content were confirmed by experts and its reliability was estimated with Cronbach's alpha of 0.880. The method of data analysis is correlation and regression matrix which was calculated with spss software version 22. The findings of the research showed that the technology component had the greatest role in predicting the criterion variable and the organizational environment component had the least role. By gaining the trust of citizens for all-round activity and participation in the fields of urban management and planning through the decentralization of programs and their efficiency and effectiveness, as well as by attracting and cultivating new talents and ideas and paying attention to human capital as one of the indicators of a creative city, it is possible to develop Urban sustainability helped.

Citation: Ghorbani Param, A. (2023). Correlation of effective indicators in creative City Architecture with sustainable Urban and regional Development (Case study: Kerman City). *Journal of Geography and Regional Future Studies*, 1(1), 33-46.

© The Author(s).

Publisher: Urmia University.

DOI: <https://doi.org/10.30466/grfs.2023.121357>

DOR: <https://dorl.net/dor/20.1001.1.2981118.1402.1.1.3.7>

Extended Abstract

Introduction

The positive results of creative development in different cities of the world represent the appropriate efficiency of this new development approach. Due to the fact that the indigenization of the achievements of other regions of the world is one of the priorities of programming in various documents of the development of our country, this issue should be in the focus of specialists and programmers. Therefore, conducting current research in Kerman city gains prominence. In other words, it should be said that one of the newest theories that has been proposed within the culture-oriented approach in the field of urban development is the theory of creative development, which originates from the theory of the creative class and the creative city. The concept of sustainable urban development has gained utmost importance for the inhabitants of the planet, especially the city dwellers, in the last two decades. It can even be said that the only way to achieve the goal of a healthy society is the sustainable development of cities in human societies. The sustainable development of a city is one of the current and new topics in the field of urban planning that attempts to achieve sustainability in cities. In recent years, the topic of sustainability in cities has been given attention and discussions on this topic have been presented at micro and macro levels. The quality of human life has a direct relationship with the quality of the environment in which they live, and due to the fact that many people live in a place called a city, they are influenced by and influence many people, and are involved with issues such as inflation, unemployment, divorce, addiction, environmental crisis, energy, noise pollution and traffic and these are some of the factors that can influence the quality of human life. In this situation and to improve the quality of human life, attention should be paid to the concept of sustainability

in the city and sustainable development. Hence, it can be said that sustainable development and as a conclusion, sustainable urban development, play a vital role in the lives of human beings. Moreover, it should also be noted that issues such as the rapid growth of urbanization, the increase in the level of cities, the various social, economic, and environmental crises, are features of today's cities. The modern reflection of sustainable development is based on the idea that according to systematic thinking, everything should be considered in connection with each other. Considering the critical environmental conditions of Kerman city, especially in recent decades, neglecting the environmental effects of various industrial, service and production activities are the most important threatening factors of urban development and also human and natural environment. According to report of official institutions, the excessive use of old personal cars with regard to its environmental consequences, excessive consumption of water, electricity and gas during peak hours, etc., as well as issues such as inflation, unemployment, divorce, addiction, environmental crisis, noise pollution, and traffic are the other bio-environmental problems of the society to be studied, and on the one hand, the lack of systematic data in this regard, highlights necessity of research in this field. Therefore, this research can provide solutions and platforms to solve the problems of urban development. Hence, considering that such research has not been done in Kerman city to date, it is necessary to study the sustainable development of Kerman and the role of the creative city and its influential elements.

Methodology

This research is applied in terms of purpose and descriptive-analytical in terms of method. The statistical population of this research is

28,534 people over 18 years of age in Kerman, of which 384 people were selected as a sample according to Morgan's table. In order to collect information, the researcher-designed questionnaire based on the indicators (technology, organizational environment, openness, human capital and social environment network) was used. Face and content validity were confirmed by experts and its reliability was estimated to be 0.880 (Cronbach's alpha). All the analysis were calculated with SPSS Software version 22, and correlation and regression matrix were performed to analyze the collected data.

Results and discussion

The results of this research show that, based on the Pearson correlation test, there is a significant relationship between the technology index and sustainable urban development in Kerman. That is, the correlation coefficient of 0.821 indicates the existence of a direct and strong relationship. There is also a significant relationship between the index of the organizational environment and sustainable urban development in Kerman, and the correlation coefficient of 0.536 indicates the existence of a direct relationship. Moreover, there is a significant relationship between the openness index (diversity) and sustainable urban development in Kerman city, and the Pearson correlation coefficient is 0.789, that indicates a direct and strong relationship. Furthermore, a significant relationship between the human capital index and sustainable urban development is seen in Kerman, and the Pearson correlation coefficient of 0.665 refers to a direct relationship. Finally, there is a significant relationship between the social environment network index and sustainable urban development in Kerman, and the Spearman correlation coefficient of 0.542 manifests a direct relationship between them. According to the results of the regression model, the biggest role in predicting the criterion variable is related to the technology index. However, the organizational

environment index has the least role. The findings of the present research are in line with those of Bagheri et al (2019), Darvishi et al. (2019), Francois (2002), Scott (2006), O'Connor et al. (2017), and Trudeau (2018). Therefore, the city is a place for the growth of creativity, knowledge, and creative and innovative industries, all of which are considered in a combined approach.

Conclusion

The creative and innovative city is one of the current debates in the field of urban studies, which has been emphasized by geographers, economists and sociologists in reaching knowledge community and knowledge-based development. The findings of the present research also showed that technology and its use in Kerman will play a greater role in sustainable development. According to the above information, by gaining the trust of citizens for all-round activity and participation in the fields of urban management and planning through the decentralization of programs and their efficiency and effectiveness, as well as by attracting and nurturing talents and new ideas and paying attention to human capital as one of the indicators of a creative city, we can help develop urban sustainability.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

ارتباط سنجی شاخص‌های مؤثر در معماری شهر خلاق با توسعه پایدار شهری و منطقه‌ای (مورد مطالعه: شهر کرمان)

افشین قربانی پارام^۱

۱- استادیار گروه معماری، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران.

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	توسعه سریع شهری، در سال‌های اخیر ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی زندگی بشر را تحت تأثیر قرار داده است. یکی از شاخص‌ها و متغیرهایی که بر توسعه شهری و یا توسعه پایدار شهری و خصوصاً در ابعاد توسعه اجتماعی و توسعه فرهنگی اثرگذار است، شهر خلاق با مؤلفه‌های آن است. شهرهای خلاق را می‌توان مراکزی نوآور و خلاق دانست که می‌توانند ایده را به ثروت تبدیل کنند. هدف از تحقیق حاضر ارتباط سنجی بین شاخص‌های مؤثر در معماری شهر خلاق با توسعه پایدار شهری و منطقه‌ای در شهر کرمان است. این تحقیق به لحاظ هدف کاربردی از نوع تحقیقات همبستگی و روش تحقیق پیمایشی است. جامعه آماری ۲۸۵۳۴ نفر از افراد بالای ۱۸ سال شهر کرمان با جدول مورگان نمونه ۳۸۴ نفری انتخاب شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه که روایی صوری و محتوای آن توسط خبرگان تأیید شد و پایایی آن با آلفا کرونباخ ۰/۸۸۰ برآورد شد. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ماتریس همبستگی و رگرسیون که با نرم‌افزار SPSS ورژن ۲۲ محاسبه شد. یافته‌های تحقیق نشان داد که بیشترین نقش در پیش‌بینی متغیر ملاک مؤلفه تکنولوژی داشته است و مؤلفه محیط سازمانی کمترین نقش را دارد. با جلب اعتماد شهروندان برای فعالیت و مشارکت همه‌جانبه در عرصه‌های مدیریت و برنامه‌ریزی شهری از طریق تمرکززدایی از برنامه‌ها و کارایی و اثربخشی آن‌ها همچنین با جذب و پرورش استعدادها و ایده‌های جدید و توجه به سرمایه‌های انسانی به‌عنوان یکی از شاخص‌های شهر خلاق می‌توان به توسعه پایداری شهری کمک نمود.
دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۲۲	
پذیرش: ۱۴۰۲/۰۵/۲۸	
صص: ۳۳-۴۶	
واژگان کلیدی: ارتباط سنجی، توسعه پایدار شهری و منطقه‌ای، شهر خلاق، کرمان.	

استناد: قربانی پارام، افشین. (۱۴۰۲). ارتباط سنجی شاخص‌های مؤثر در معماری شهر خلاق با توسعه پایدار شهری و منطقه‌ای (مورد مطالعه: شهر کرمان). *فصلنامه جغرافیا و آینده پژوهی منطقه‌ای*، (۱)، ۳۳-۴۶.

ناشر: دانشگاه ارومیه.

©نویسندگان

DOI: <https://doi.org/10.30466/grfs.2023.121357>

DOR: <https://dorl.net/dor/20.1001.1.2981118.1402.1.1.3.7>

مقدمه

توسعه سریع شهری، در سال‌های اخیر ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی زندگی بشر را تحت تأثیر قرار داده است؛ ویژگی‌های جوامع شهری امروز سبب ناپایداری انسان‌ها و محیط‌زیست محیط طبیعی گردیده است. توسعه پایدار شهری طی دهه‌های اخیر به تدریج به پارادایم نوین و مسلطی در ادبیات نظری و تجربی رایج در باب توسعه و برنامه‌ریزی شهری تبدیل شده است. این پارادایم اگرچه ناظر به برداشت‌ها و تفسیرهای گوناگون می‌باشد، اما در مجموع بر پایداری و استمرار توسعه برای همگان و نسل‌های آینده طی زمان و بر همه‌جانبه نگرایی ابعاد پیچیده اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی، کالبدی و نهادی فرآیند توسعه در سطح یک شهر تأکید دارد (Rahnamaei, 1998: 178).

یکی از شاخص‌ها و متغیرهایی که بر توسعه شهری و یا توسعه پایدار شهری و خصوصاً در ابعاد توسعه اجتماعی و توسعه فرهنگی اثرگذار است، شهر خلاق با مؤلفه‌های آن است. شهرهای خلاق را می‌توان مراکزی نوآور و خلاق دانست که می‌توانند ایده را به ثروت تبدیل کنند. شهر خلاق، شهری است که دارای اهمیت زیبایی‌شناختی است و دارای این توانایی است که بتواند قوه ادراک و ارتباطات را رشد دهد. جوامع خلاق پرتکاپو و دارای اماکن انسانی، رشد دهنده استعدادهای فردی، استعدادهای درخشان این چنین جوامعی پیشرفت‌های فرهنگی و تکنولوژیکی دارند و تولیدکننده مشاغل، ثروت و پذیرای تنوع سبک زندگی و فرهنگ هستند به طوری که مردم می‌توانند در زندگی روزمره خود از فعالیت‌های خلاقانه لذت ببرند. این چنین شهرهایی بر پایه یک زیرساخت فرهنگی و اجتماعی محکم ساخته می‌شوند و به واسطه تسهیلات و امکانات فرهنگی ارزنده‌شان، مرکز ثقل اشتغال‌های خلاقانه و سرمایه‌گذاری‌های متعدد را به سمت خود جلب می‌کنند (Shahabian & Rahgozar, 2012: 67).

شهر خلاق، دیدگاهی فرهنگی نسبت به توسعه شهرها دارد. در این رویکرد شهر باید بتواند محیطی جذاب برای جذب استعدادها و نوآوری‌ها داشته باشد و بتواند از نقطه نظرات افراد چه افراد خاص و چه از شهروندان عادی در جهت حل مسائل اساسی و نیز در جهت پایه‌ریزی رشد و توسعه‌ای خلاق بهره‌مند شود. در این دیدگاه، فرهنگ پایه اصلی توسعه محسوب می‌شود و سایر بخش‌ها از آن تأثیر می‌پذیرند. به طوری که اساس اقتصادی این شهرها نیز بر پایه فرهنگ و منابع فرهنگی است و از مفهوم‌هایی همچون صنایع فرهنگی، صنایع خلاق و اقتصاد خلاق سخن می‌گویند.

یک شهر خلاق باید این توان را داشته باشد که گروه‌های مختلف اجتماعی با فرهنگ‌های مختلف را در خود بپذیرد زیرا جذب استعدادها و پرورش ایده‌ها نیازمند محیطی تنوع‌پذیر و باز است به نحوی که افراد خلاق بتوانند به آسانی در آن فعالیت و کار انجام دهند. چراکه وجود یک جمعیت گوناگون با ایده‌های متفاوت شانس ظهور خلاقیت را افزایش می‌دهد. لازمه این کار نیز تنوع بخشیدن به فرصت‌های اشتغال، کار و تفریح است. اگر شهری موفق به جذب افراد خلاق شود و بتواند آن‌ها را در مدیریت، اقتصاد و صنایع فرهنگی به کار گیرد می‌تواند در صحنه رقابت و توسعه اقتصادی نیز موفق ظاهر شود.

در نهایت می‌توان گفت نگاه شهر خلاق با رویکردی خلاقانه به امکانات و مسائل موجود است به طوری که یک شهر خلاق محیط مساعدی برای تربیت خلاقیت انسانی است و زمینه پرورش خلاقیت ساکنین خود را نیز فراهم می‌آورد. این شهرها فضای پویا و سالمی دارند و به سرعت خود را با ایده‌های جدید سازگار می‌کنند. همچنین گروه‌های جدید مهاجر را به راحتی در خود جای‌داده و به همسازي و همزیستی خلاقانه آن‌ها کمک می‌نماید. ایده شهر خلاق بر این باور است که باید بر عنصر مکان، خارج از صنعت و به‌عنوان محیطی که کیفیت زندگی انسان را بالا می‌برد، نگاه کرد. ساکنان شهر در طبقات زمان‌های قدیم به دو طبقه کارگر و سرمایه‌دار تقسیم می‌شدند، اما اگر بخواهیم در قالب مفهوم شهر خلاق تقسیم‌بندی داشته باشیم می‌توان ساکنان را این چنین تقسیم‌بندی کرد طبقات خلاق و غیرخلاق به طوری که طبقه خلاق دارای دانش و تخصص کافی هستند.

ادبیات توسعه شهری مملو از مفاهیمی هستند که هر کدام در زمان خودشان پاسخگوی نیازهای مرتبط با شهر بودند؛ اما هریک از این مفاهیم پس از گذشت مدتی کارایی خود را از دست می‌دادند و حتی گاهی خود مبدل به موانعی برای توسعه می‌شدند. در این زمینه می‌توان به توسعه کالبد محور و توسعه اقتصادمحور اشاره کرد که جزء اولین رویکردهای توسعه شهری بودند ولی امروزه کارایی لازم برای استفاده در زمینه‌های توسعه شهرها را ندارند. این رویکردها با خالی کردن شهرها از وجهه انسانی و فرهنگی آن‌ها صرفاً سبب‌ساز غلبه نگاه تکنوکراتیک به شهرها بودند و بدون توجه به نیازهای ساکنان شهرها، مدیریت و برنامه‌ریزی و

توسعه شهری را حرفه متخصصانی می‌دانستند که قادر هستند در هر مکان و زمانی با اتکای صرف بر تعدادی از اصول محدود و مجرد ریاضی به برنامه‌ریزی برای توسعه شهرها بپردازند. در روند توسعه شهری کرمان هم می‌توان شاهد چنین مساله‌ای بود. در زمینه اهمیت و ضرورت تحقیق حاضر باید اشاره نمود که مفاهیم شهر خلاق و توسعه پایدار شهری از مفاهیم جدیدی هستند که بایستی به صورت علمی و آکادمیک درباره آن‌ها تحقیق نمود و در شهری مانند کرمان به بررسی دقیق آن‌ها و اثرات متقابل آن بر همدیگر پرداخت. نتایج مثبت توسعه خلاق در شهرهای مختلف جهان نمایانگر کارایی مناسب این رویکرد جدید توسعه‌ای در این شهرها بوده است. با توجه به اینکه بومی‌سازی دستاوردهای دیگر مناطق جهان از اولویت‌های برنامه‌ریزی در اسناد مختلف توسعه‌ای کشورمان قلمداد شده است این امر باید در کانون نگاه متخصصان و برنامه‌ریزان قرار گیرد. در نتیجه این امر یکی از ضروریات انجام تحقیق حاضر در شهر کرمان است. به عبارت دیگر باید گفت که یکی از جدیدترین نظریاتی که با رویکرد فرهنگ محور در زمینه توسعه شهری مطرح شده است نظریه توسعه خلاق است که از دل نظریه طبقه خلاق و شهر خلاق بیرون آمده است. از طرفی دیگر مفهوم توسعه پایدار شهری در دو دهه اخیر اهمیتی ویژه‌ای برای ساکنان کره زمین به‌ویژه شهرنشینان داشته است. حتی می‌توان گفت که تنها راه رسیدن به آرمان جامعه سالم، توسعه پایدار شهری در جوامع بشری است. توسعه پایدار شهری از موضوعات بروز و جدید در زمینه برنامه‌ریزی شهری است که سعی می‌کند به پایداری در شهرها دست یابد. در سال‌های اخیر مقوله پایداری در شهرها مورد دقت و توجه است و مباحث در این زمینه در سطح خرد و کلان مطرح شده است. کیفیت زندگی انسان ارتباطی مستقیمی با کیفیت محیطی که در آن زندگی می‌کند دارد و با توجه به این مسئله که بسیاری از انسان‌ها در مکانی به نام شهر زندگی می‌کنند از افراد زیادی تأثیر می‌پذیرند و بر افراد زیادی تأثیر می‌گذارند و با مسائلی از جمله تورم، بیکاری، طلاق، اعتیاد، بحران محیط‌زیست، انرژی، آلودگی صوتی و ترافیک درگیر هستند و این موارد بخشی از عواملی هستند که می‌توانند کیفیت زندگی انسان را دستخوش تغییر و دگرگونی قرار دهند. در این اوضاع و در راستای افزایش و بهبود کیفیت زندگی انسان، توجه به مفهوم پایداری در شهر و توسعه پایدار احساس می‌شود. پس بر این اساس می‌توان گفت توسعه پایدار و پیرو آن توسعه پایدار شهری نقشی مهم و حیاتی را در زندگی انسان امروزی ایفا می‌کند، همچنین باید به این نکته توجه داشت که مسائلی مانند رشد سریع شهرنشینی، افزایش سطح شهرها، بحران‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی از ویژگی‌های شهرهای امروز است. اندیشه جدید توسعه پایدار مبنی بر آن است که بر پایه تفکر سیستماتیک و نظام‌یافته همه چیز در پیوند با یکدیگر در نظر گرفته شود. با توجه به شرایط بحرانی محیط‌زیستی شهر کرمان، به‌ویژه در دهه‌های اخیر، عدم توجه به اثرات زیست‌محیطی فعالیت‌های مختلف صنعتی، خدماتی و تولیدی مهم‌ترین عوامل تهدیدکننده‌های توسعه شهری پایدار و همچنین محیط‌زیست انسانی و طبیعی می‌باشد. گزارش نهادهای رسمی استفاده‌بی‌رویه از خودروهای فرسوده و شخصی با توجه به پیامدهای زیست‌محیطی آن، مصرف بیش‌ازحد آب، برق و گاز در ساعات اوج مصرف و غیره و همچنین مسائلی مانند تورم، بیکاری، طلاق، اعتیاد، بحران محیط‌زیست، آلودگی صوتی و ترافیک از دیگر معضلات زیست‌محیطی جامعه مورد مطالعه می‌باشد و از طرفی فقدان داده‌های سیستماتیک در این خصوص، ضرورت پژوهش در این زمینه را فراهم کرده است. بنابراین انجام این تحقیق می‌تواند در ارائه راهکارها و بسترهای مساعدی برای حل مشکلات توسعه شهری فراهم آورد. با این توضیحات و با توجه به این که چنین تحقیقی در شهر کرمان صورت نگرفته، لذا ضرورت دارد تا به بررسی توسعه پایدار شهری کرمان و نقش شهر خلاق و مؤلفه‌های اثرگذار آن پرداخته شود.

هدف اصلی این پژوهش، ارتباط سنجی بین شاخص‌های مؤثر در معماری شهر خلاق با توسعه پایدار شهری در شهر کرمان می‌باشد که دارای هدف جزئی، شناخت ارتباط بین شاخص تکنولوژی، محیط سازمانی، گشودگی و تنوع، سرمایه انسانی و شبکه محیط اجتماعی با توسعه پایدار شهری در شهر کرمان می‌باشد. این پژوهش به دنبال یافتن پاسخ به این سؤال «بین شاخص تکنولوژی، محیط سازمانی، گشودگی و تنوع، سرمایه انسانی و شبکه محیط اجتماعی با توسعه پایدار شهری در شهر کرمان ارتباط معنادار وجود دارد؟» می‌باشد. فرضیه اصلی این پژوهش تحت عنوان «به نظر می‌رسد بین شاخص تکنولوژی، محیط سازمانی، گشودگی و تنوع، سرمایه انسانی و شبکه محیط اجتماعی با توسعه پایدار شهری در شهر کرمان ارتباط معنادار وجود دارد» تدوین شده است.

پیشینه و مبانی نظری پژوهش

با گسترش انقلاب صنعتی و ماشینی شدن زندگی انسان و عدم توجه به محیط طبیعی و استفاده بی‌رویه از آن به‌خصوص پس از جنگ جهانی دوم و تغییر نظام اقتصادی و اجتماعی به نفع شهرها و افزایش مهاجرت به شهرها و تمرکز بیش‌ازحد جمعیت و امکانات در نقاط شهری فشار به منابع و تخریب محیط‌زیست بیشتر گردید (Maleki & Hoseinzadeh dalir, 2009: 46). این امر در شهرها با معضلاتی نظیر آلودگی هوا، آب، خاک و فقر شهری و افزایش زاغه‌های شهری و حاشیه‌نشینی همراه شد. مشکلات یاد شده منجر به بحث‌هایی جهت حل مشکل و یافتن راه‌هایی برای جلوگیری از تخریب محیط‌زیست شد که نتیجه آن رهیافتی تحت عنوان توسعه پایدار شکل گرفت. به طوری که مقوله توسعه پایدار شهری به‌عنوان یک موضوع علمی در کلیه جوامع مطرح بوده و بخش وسیعی از ادبیات توسعه شهری را به خود اختصاص داده است و از جنبه‌های بسیار گسترده مطالعات در امر توسعه است. از آغاز دهه ۱۹۹۰، اندیشه توسعه پایدار شهری در بین تصمیم‌گیران و متفکران یک موضوع ریشه‌ای و بسیار مهم بوده است. ریشه‌ای به این دلیل که مفهوم تاریخی توسعه را در برمی‌گیرد و درعین حال در تعیین خط‌مشی‌های بین‌المللی، ملی و منطقه‌ای حال حاضر نیز اهمیت بسیاری یافته است. از نظر کالبدی، توسعه پایدار شهری؛ یعنی تغییراتی که در کاربری زمین و سطوح تراکم جهت رفع نیازهای ساکنان شهر در زمینه مسکن، حمل‌ونقل، اوقات فراغت و... به وجود می‌آید تا در طول زمان شهر را از نظر زیست‌محیطی قابل سکونت و از نظر اقتصادی با دوام (اقتصاد شهری هماهنگ با تغییرات فنی و صنعتی جهت حفظ مشاغل پایه‌ای و تأمین مسکن مناسب و در حد استطاعت ساکنان) و از نظر اجتماعی همبسته (الگوهای کاربری اراضی همبستگی اجتماعی و احساس تعلق شهروندان به میراث‌های شهر را ارتقا خواهد داد) نگه دارد (Kazemi Mohammadi, 2001: 105). در این راستا پیتر هال اشاره می‌کند که توسعه پایدار شهری شکلی از توسعه امروزی است که توان توسعه مداوم شهرها و جوامع شهری نسل‌های آینده را تضمین کند (Kazemi Mohammadi, 2001: 104). یکی از اهداف اساسی توسعه پایدار شهری دستیابی به وضعیت پایداری جوامع شهری است. با این هدف که ایجاد یا تقویت ویژگی‌های پایداری در زندگی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و زیست‌محیطی می‌تواند در جهت بالا بردن کیفیت زندگی افراد کمک نماید. هدف توسعه پایدار شهری باید ایجاد یک شهر سالم و توجه به نیازهای کاربران آن باشد؛ یعنی اینکه نه تنها از لحاظ بهره‌وری در انرژی بلکه از لحاظ نقش و کارکرد به‌عنوان مکانی مناسب برای زندگی افراد محسوب شود. در این راستا توسعه پایدار فرآیندی است که اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی جوامع را از طریق وضع سیاست‌ها، انجام اقدامات لازم و عملیات حمایتی باهم تلفیق نماید و درجایی که امکان تلفیق مقدور نباشد به ایجاد رابطه و مبادله بین آن‌ها و بررسی و هماهنگی این مبادله‌ها بپردازد (Dabiri et al, 2018: 65).

در نظریه‌های جدید توسعه شهری و منطقه‌ای، نظریه‌های خلاقانه و عامل به وجود آورنده آن که سرمایه انسانی خلاق نام دارد بسیار مورد توجه است. در همین زمینه نظریه‌های بسیاری مطرح شده است در این مورد که مکان‌ها و شهرها چگونه می‌توانند خلاقیت و سرمایه انسانی خلاق را پرورش دهند و به حفظ و جذب آن‌ها کنند. شهرهایی که در راستای ایده‌ها و خلاقیت حرکت می‌کنند و به پرورش، حفظ و جذب شهروندان خلاق و طبقه خلاق کمک می‌کنند. در ادامه به بررسی نظریه‌های نظریه‌پردازان متعددی در راستای شهر خلاق پرداخته شده است:

ریچارد فلوریدا: از نظر وی نقطه‌جوش خلاقیت در شهرها است. شهرها دیرزمانی است که وسیله‌ای برای تحرک، تمرکز و هدایت انرژی انسانی در مسیر خلاق بوده‌اند. از نظر او شهری عنوان شهر خلاق را به خود می‌گیرد که بالاترین ظرفیت جذب طبقه خلاق را دارا باشد. وی در پایان‌نامه خود به ظهور طبقه خلاق در شهر پرداخت و در جهت پاسخگویی به این سؤال که چرا بعضی نقاط، رشد و رفاه بالایی دارند، درحالی که دیگران با تلاشی که می‌کنند چنین رفاهی را ندارند به مطالعاتی گسترده پرداخت (Zimmerman, 2008: 232). فرضیه او چنین است که موفقیت اقتصادی یک شهر بر استراژی‌های توسعه اقتصادی سنتی (مثل استخدام صنعتی، توسعه صادرات، یا توسعه نیروی کار) استوار نیست؛ بلکه افزون‌تر در گرو جذب استعداد خلاقانه است. از نظر او در اقتصاد جدید، خلاقیت انسانی یک سرمایه بسیار ارزشمند هست و همیشه گروهی از افراد با خلاقیت خود شکل، جهت و جغرافیای توسعه اقتصادی جدید را مشخص می‌کنند. فلوریدا نام این گروه را طبقه خلاق می‌گذارد و عقیده دارد که سیاست‌های شهرها باید مبتنی بر جذب نوع ویژه‌ای از افراد باشد تحت عنوان طبقه خلاق. او بین هسته خلاق برتر که آن‌ها را شامل طبقه‌ای

از افراد (استادان دانشگاه، شاعران، رمان نویسان، هنرمندان، طراحان، معماران و اندیشمندان) می‌دانست و گروهی که کمتر شناخته شده بودند و آن‌ها را متخصصان خلاق می‌دانست (شامل طیف گسترده متخصصینی که در صنایع دانش‌بنیان فعالیت می‌کنند) تفاوت قائل بود. فلوریدا ابداع‌کننده نظریه طبقه و شهر خلاق است از نظر او شهر خلاق برای رشد و توسعه به سه نوع سرمایه‌گذاری نیازمند است:

۱. سرمایه‌گذاری عقلانی: این سرمایه‌گذاری فردی و پس‌انداز نیست و نه بر اساس عقل و منطق صورت می‌گیرد.
 ۲. سرمایه‌گذاری خلاق: سرمایه‌گذاری خلاق به این دلیل دارای اهمیت است که باعث روشن شدن بارقه‌های علم‌جویی و بالا رفتن قدرت تصویرسازی ذهنی برای آینده می‌شود و با توجه به نظر ریچارد فلوریدا، هیچ فرد و سازمانی قادر به مجبور کردن مردم برای اینکه خلاق و نوآور باشند نیست.

۳. سرمایه‌گذاری اجتماعی: دارای سه شاخص اصلی می‌باشد اعتماد، مشارکت و همدلی و این سه نوع سرمایه‌گذاری هم‌راستای چهار نوع سرمایه اقتصادی، انسانی، اجتماعی و نمادین می‌باشد.

فلوریدا شهر خلاق را بر اساس سه متغیر عمده فن‌آوری، استعداد و سازگاری پایه‌گذاری کرده است. بر مبنای نظریه شهر خلاق، نخبگان یا طبقه خلاق گرایش دارند در شهرهایی سکونت داشته باشند که از تنوع، تساهل و تسامح چشمگیری برخوردار باشند و از نظر کیفیت محیط شهری و استانداردهای طراحی در سطح بالایی قرار گیرند. جذب افراد خلاق بر اساس این نظریه باعث قدرتمند شدن شهرها و بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها می‌شود (Florida, 2011: 13).

چالز لندری: به عقیده وی در شهرهای مدرن باید خلاقیت را جایگزینی برای منابع طبیعی بومی بدانیم همچنین بسیاری از شهرهای جهان با دوره‌های گذاری روبرو هستند که عمدتاً ناشی از نیروهای جهانی شدن هستند و این گذارها از منطقه‌ای به منطقه دیگر متفاوت می‌باشند. در کتاب شهر خلاق از مراحل شکل‌گیری شهرهای معاصر سخن می‌گوید و معتقد است درباره شهرهای آینده به‌گونه‌ای متفاوت از شهرهای گذشته بیندیشیم و توجه همه نقاط شهری را به این نکته معطوف می‌سازد تا نقش و موقعیتشان را از منظر منطق‌های ملی و جهانی از اول موردبررسی قرار دهند. به نظر ایشان امروزه می‌توانیم از جنبش شهر خلاق نام ببریم؛ موازنه‌ای پویا و گهگاه پرتنش که در اجماع کهنه و نو بر آن است تا با حرکت از مهندسی شهری به سوی شهرسازی خلاق، شرایطی را مهیا سازد که در آن به‌جای دریافت‌کنندگان منفعل و یا قربانیان تغییر، به عاملان تغییر تبدیل شوند (Landry, 2014: 65).
 در راستای تبدیل شدن به شهری خلاق، لندری و فرانکو بیانچینی برنامه‌ای به شرح ذیل را پیشنهاد می‌دهند.

۱. از بین رفتن موانع خلاقیت، موانعی که به دلیل سیستم پیچیده اداری (بوروکراسی) بدتر نیز شده‌اند،

۲. بازنگری عمیق موفقیت‌ها یا شکست‌های سازمانی،

۳. تشخیص کاتالیزورها مانند توانایی‌های خلاق افراد،

۴. ایجاد تعادل بین جهانی شدن و محلی‌گرایی،

۵. تولید، ارتقا و توسعه فضا برای مردم و پروژه‌های خلاق،

۶. تفکر مجدد درباره مدیریت شهری.

جین جاکوبز: از نظر او شهرهای خلاق شهرهایی هستند که در نوآوری و ابتکار صنعتی موفق هستند. به نظر او محیطی که انسان می‌سازد می‌تواند شانس‌های خلاقیت شهری را افزایش دهد برای او، کلید محیط‌های شهری خلاق در گرو تنوع در همه زمینه‌هاست فضایی، اجتماعی و اقتصادی. به عقیده او محلات باید عملکردهای چندگانه‌ای داشته باشند، به صورتی که خیابان‌های آن‌ها از فعالیت و جنب‌وجوش در ساعات مختلف روز سرشار باشد. همچنین محلات از ترکیب ساختمان‌های مختلف از نظر قدمت و شرایط نگهداری تشکیل شده باشد. ساختمان‌ها چه قدیمی و چه نوساز از نظر اقتصادی برای کارآفرین دارای ارزش اقتصادی باشند و در آخر بر تراکم‌های بالای مسکونی در یک مقیاس کوچک تأکید می‌کند، به‌طوری‌که در یک محله فشرده افراد مختلف از خانواده‌ها و کارآفرینان گرفته تا دانشجویان و هنرمندان کار و زندگی می‌کنند.

در این راستا شاخص خلاقیت اروپا نخستین بار توسط گروه مشاوره صنایع خلاق مصالح اروپا در سال ۲۰۰۹ به عنوان بخشی از مطالعه درباره سهم فرهنگ در خلاقیت تولید شد این شاخص با تأکید بر روی ابعاد فرهنگی خلاقیت، مجموعه‌ای از عوامل شامل:

آموزش در مدارس هنری، اشتغال فرهنگی، ارائه فرهنگی، مشارکت فرهنگی، نفوذ فرهنگی، پشتیبانی و حمایت از ابداع و سهم اقتصادی صنایع فرهنگی را به‌عنوان متغیرهای کلیدی در نظر گرفت و این معیارها را در پنج رکن خلاقیت (سرمایه انسانی، تکنولوژی، محیط سازمانی، محیط اجتماعی و گشودگی و تنوع) تقسیم‌بندی کردند.

در نهایت عناصر ضروری برای ظهور شهر خلاق را در شش دسته کلی قابل طبقه‌بندی هستند:

۱. درگیری تمامی ساکنین شهر چه دانشمندان، هنرمندان و چه شهروندان عادی در امور و فعالیت‌های خلاقانه،
 ۲. هنرمندان بودن زندگی شهروندان که لازمه این کار دسترسی به درآمد، اوقات فراغت کافی، قیمت معقول کالا و خدمات باکیفیت است،

۳. حمایت فعالیت‌های خلاق هنری و علمی شهر توسط دانشگاه‌ها، مدارس فنی، مؤسسات تحقیقاتی، تئاترها، کتابخانه‌ها و مؤسسات فرهنگی،

۴. داشتن یک سیاست محیطی جهت حفظ میراث تاریخی و زیست‌محیطی،

۵. وجود پایه اقتصادی متوازن در شهر به‌منظور حمایت از منطقه خلاق و پایدار،

۶. در مدیریت‌های عمومی، شهر خلاق متشکل از سیاست‌های شهری یکپارچه خلاق، سیاست فرهنگی یکپارچه با سیاست صنعتی و سیاست محیطی تحت مدیریت دموکراتیک مالی عمومی است (Sasaki, 2008: 18). در ادامه به بررسی پیشینه پژوهش در جدول شماره ۱ پرداخته شده است:

جدول ۱- پیشینه‌های تحقیق

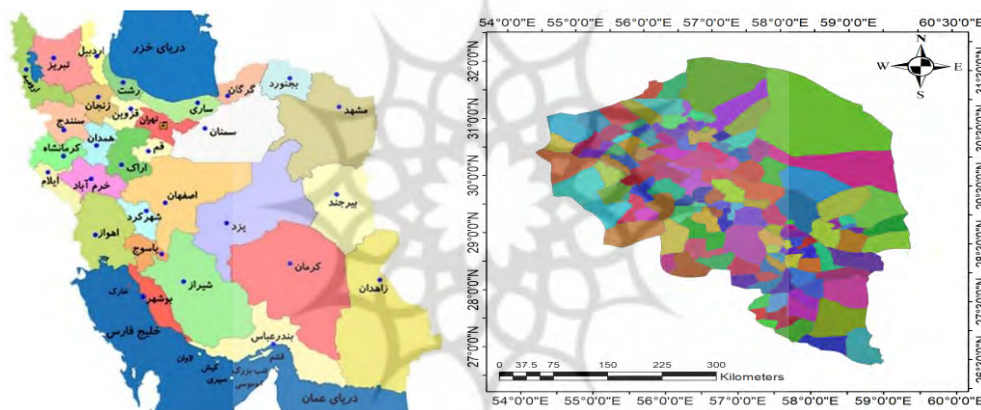
نویسندگان	سال	موضوع	نتیجه اصلی
باقری کشکولی و همکاران	۱۳۹۹	تحلیل فضایی شاخص‌های توسعه پایدار به‌منظور تحقق‌پذیری شهرهای خلاق (مطالعه موردی: شهرهای استان یزد)	یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد عدم به‌کارگیری مؤلفه‌های نوآوری‌های شهری به عدم خلاقیت و پایین آمدن کیفیت زندگی در فضاهای عمومی شهرهای استان منجر شده است.
مهکویی و شیرانی	۱۳۹۹	تحلیل شاخص‌های شهر خلاق و ارتباط آن با مدیریت توسعه شهری سالم مطالعه موردی: کلان‌شهر اصفهان	نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که ضریب بتا برابر با ۰/۶۱۴ است که می‌توان گفت ۶۰٪ تغییرات در زمینه توسعه شهر خلاق را می‌توان با شاخص‌های شهر سالم پیش‌بینی کرد.
درویشی و همکاران	۱۳۹۹	تحلیلی بر توسعه پایدار شهری با تکیه بر شاخصه‌های سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی (نمونه موردی: منطقه ۲ شهر تهران)	طبق نتایج حاصل از پژوهش، سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی بر توسعه پایدار شهری تأثیر دارد. شاخص‌های سرمایه اجتماعی بر توسعه پایدار شهری تأثیر دارد. شاخص‌های اعتماد عمومی بر توسعه پایدار شهری تأثیر دارد.
O'Connor et al	۲۰۲۰	سرمایه اجتماعی، نوآوری رشد و توسعه اقتصادی	ارتباط معنادار بین سرمایه اجتماعی با رشد و توسعه اقتصادی وجود دارد.
Trudeau	۲۰۱۸	بحث در مورد حکمروایی شهر خلاق: چشم‌اندازهایی برای اقدام علمی به معرفی شهر خلاق	معتقدند که پیاده‌سازی پروژه‌های مربوط به شهرهای خلاق در سراسر جهان به حکمروایی شهری تبدیل شده است. در این پژوهش حرکت از بحث‌های معاصر در مورد شهر خلاق
Scott	۲۰۰۶	شهرهای خلاق	نشان داد که چگونه ساختارهای اقتصادی نوین، گونه‌های خاص از نوآوری‌های اقتصادی و فرهنگی را در شهرهای خلاق نمایان کند.
Francois	۲۰۰۲	سرمایه اجتماعی و توسعه	اعتماد متقابل و همکاری افراد به‌عنوان معیاری برای طراحی مدل ارتباط بین دو مؤلفه سرمایه اجتماعی و توسعه اقتصادی به‌ویژه در محیط‌های شهری. تقسیم‌بندی افراد جامعه به دودسته کارآفرین ریسک‌پذیر (و پیمان‌کاران) ریسک‌گریز (همکاری و اعتماد پیمان‌کاران به کارآفرینان به‌عنوان نقش بسیار کلیدی در توسعه پایدار اقتصادی شهری)

مواد و روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از منظر روش، توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی محسوب می‌شود جامعه آماری پژوهش حاضر، ۲۸۵۳۴ نفر از افراد بالای ۱۸ سال شهر کرمان می‌باشند که طبق جدول مورگان تعداد ۳۸۴ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته بر اساس شاخص‌های (تکنولوژی، محیط سازمانی، گشودگی، سرمایه انسانی و شبکه محیط اجتماعی) استفاده شد؛ که روایی صوری و محتوای آن توسط خبرگان تأیید شد و پایایی آن با آلفا کرونباخ ۰/۸۸۰ برآورد شد. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ماتریس همبستگی و رگرسیون است و تمام تجزیه با نرم‌افزار SPSS ورژن ۲۲ محاسبه شد.

محدوده مورد مطالعه

کرمان یکی از کلان‌شهرهای ایران است با مرکزیت شهر کرمان؛ جمعیت این شهر طبق سرشماری سال ۱۳۹۵، ۷۱۸/۵۳۷ نفر بوده است وسعت این شهر نزدیک به ۲۴۰ کیلومترمربع است. کرمان همچنین با ارتفاع ۱۷۵۶ متر از سطح دریا چهارمین مرکز استان مرتفع ایران بشمار می‌رود همچنین با داشتن بناهای تاریخی متعدد و پشته‌های تاریخی قوی یکی از پنج شهر تاریخی ایران بشمار می‌رود.

شکل ۱- محدوده مورد مطالعه

(ترسیم: نگارندگان، ۱۴۰۲)

بحث و ارائه یافته‌ها

یکی از مهم‌ترین آزمون‌ها، جهت تشخیص نحوه روابط بین متغیرها، آزمون نرمالیت است که مشخص می‌کند نحوه توزیع متغیرها در جامعه چگونه است. آیا متغیرها به‌طور نرمال در جامعه مورد مطالعه توزیع شده‌اند یا خیر؟ بنابراین قبل از آزمون فرض جهت بررسی ادعای نرمال بودن توزیع از آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف استفاده شده است.

جدول ۲- نتایج حاصل از آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف متغیرهای پژوهش

متغیر	مقدار آماره-Z کولموگوروف اسمیرنوف	سطح معناداری	حجم نمونه
توسعه پایدار شهری	۰/۸۲۶	۰/۳۹۴	۳۸۴
شهر خلاق	۰/۸۳۴	۰/۴۰۱	۳۸۴

(یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

پس از بررسی نرمال بودن داده‌ها، به بررسی فرضیه‌های پژوهش پرداخته شده است. در این راستا فرضیه اول پژوهش تحت عنوان «بین شاخص تکنولوژی با توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.» تدوین شده است که دارای فرضیه‌های زیر می‌باشد:

H₀: بین شاخص تکنولوژی با توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود ندارد.

H₁: بین شاخص تکنولوژی با توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جهت ارزیابی این فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است که نتایج آن در جدول شماره ۳ نشان داده شده است:

جدول ۳- جدول همبستگی بین شاخص تکنولوژی با توسعه پایدار شهری در شهر کرمان

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	حجم نمونه	ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری
توسعه پایدار شهری	تکنولوژی	۳۸۴	۰/۸۲۱	۰/۰۰۰

(یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۳ می‌توان بیان کرد که سطح معنی‌داری ۰/۰۵ است فرضیه H₁ تأیید شده و می‌توان گفت بین شاخص تکنولوژی با توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد. ضریب همبستگی ۰/۸۲۱ می‌باشد که رابطه از نوع مستقیم و قوی است.

فرضیه دوم پژوهش تحت عنوان «بین شاخص محیط سازمانی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.» تدوین شده است که دارای فرضیه‌های زیر می‌باشد:

H₀: بین شاخص محیط سازمانی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود ندارد.

H₁: بین شاخص محیط سازمانی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جهت ارزیابی این فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است که نتایج آن در جدول شماره ۴ نشان داده شده است:

جدول ۴- جدول همبستگی بین شاخص محیط سازمانی و توسعه پایدار شهری

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	حجم نمونه	ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری
توسعه پایدار شهری	محیط سازمانی	۳۸۴	۰/۵۳۶	۰/۰۰۰

(یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۴ می‌توان بیان کرد که سطح معنی‌داری ۰/۰۵ است فرضیه H₁ تأیید شده و می‌توان گفت بین شاخص محیط سازمانی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد. ضریب همبستگی ۰/۵۳۶ می‌باشد که رابطه از نوع مستقیم است.

فرضیه سوم پژوهش تحت عنوان «بین شاخص گشودگی (تنوع) و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.» تدوین شده است که دارای فرضیه‌های زیر می‌باشد:

H₀: بین ارتباط بین شاخص گشودگی (تنوع) و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود ندارد.

H₁: بین ارتباط بین شاخص گشودگی (تنوع) و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جهت ارزیابی این فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است که نتایج آن در جدول شماره ۵ نشان داده شده است:

جدول ۵- جدول همبستگی بین شاخص گشودگی (تنوع) و توسعه پایدار شهری

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	حجم نمونه	ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری
توسعه پایدار شهری	گشودگی (تنوع)	۳۸۴	۰/۷۸۹	۰/۰۰۰

(یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۵ می‌توان بیان کرد که سطح معنی‌داری ۰/۰۵ است فرضیه H_1 تأیید شده و می‌توان گفت بین بعد ارتباط بین شاخص گشودگی (تنوع) و توسعه پایدار شهری در شهر رابطه معنی‌داری وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون ۰/۷۸۹ می‌باشد که رابطه از نوع مستقیم و قوی است.

فرضیه چهارم پژوهش تحت عنوان «بین شاخص سرمایه انسانی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.» تدوین شده است که دارای فرضیه‌های زیر می‌باشد:

H_0 : بین شاخص سرمایه انسانی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود ندارد.

H_1 : بین شاخص سرمایه انسانی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جهت ارزیابی این فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است که نتایج آن در جدول شماره ۶ نشان داده شده است:

جدول ۶- جدول همبستگی پیرسون شاخص سرمایه انسانی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	حجم نمونه	ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری
سرمایه انسانی	توسعه پایدار شهری	۳۸۴	۰/۶۶۵	۰/۰۰۰

(یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۶ می‌توان بیان کرد که سطح معنی‌داری ۰/۰۵ است فرضیه H_1 تأیید شده و می‌توان گفت بین شاخص سرمایه انسانی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون ۰/۶۶۵ می‌باشد که رابطه از نوع مستقیم است.

فرضیه پنجم پژوهش تحت عنوان «بین شاخص شبکه محیط اجتماعی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.» تدوین شده است که دارای فرضیه‌های زیر می‌باشد:

H_0 : بین شاخص شبکه محیط اجتماعی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود ندارد.

H_1 : بین شاخص شبکه محیط اجتماعی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جهت ارزیابی این فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است که نتایج آن در جدول شماره ۷ نشان داده شده است:

جدول ۷- جدول همبستگی شاخص محیط اجتماعی و توسعه پایدار شهری

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	حجم نمونه	ضریب همبستگی اسپیرمن	سطح معناداری
توسعه پایدار شهری	محیط اجتماعی	۳۸۴	۰/۵۴۲	۰/۰۰۰

(یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول (۷) می‌توان بیان کرد که سطح معنی‌داری ۰/۰۵ است فرضیه H_1 تأیید شده و می‌توان گفت بین شاخص شبکه محیط اجتماعی و توسعه پایدار شهری در شهر کرمان رابطه معنی‌داری وجود دارد. ضریب همبستگی اسپیرمن ۰/۵۴۲ می‌باشد که رابطه از نوع مستقیم است.

در نهایت به تبیین واریانس متغیر ملاک از طریق برآورد سهم هر کدام از متغیرهای پیش‌بین پرداخته است. نتایج تحلیل رگرسیونی عوامل تبیین‌کننده متغیر وابسته (ملاک)، نشان می‌دهد که از میان متغیرهای وارد شده در معادله، مجموعاً متغیرهای در مدل نهایی مانده‌اند که این متغیرها ۶۸ درصد واریانس متغیر وابسته (ملاک) را تبیین می‌کند (جدول ۸).

نتایج حاصله از تحلیل رگرسیونی چندگانه متغیرهای موجود در مدل را می‌توان به صورت استاندارد شده در معادله زیر نشان داد.

جدول ۸- خلاصه آماره‌های مربوط به تجزیه رگرسیونی

ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تبیین	ضریب تبیین اصلاح شده	اشتباه معیار برآورد	کمیت دوربین واتسون
۰/۸۲۵	۰/۶۸۰	۰/۶۷۲	۱۹/۲۷۹	۱/۷۰۲

(یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

جدول ۹- تحلیل واریانس برای آزمون معنی‌داری شکل رگرسیونی

عنوان	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	کمیت F	سطح معنی‌داری
رگرسیون	۹۱۶۲۴/۷۳	۱۵	۳۰۵۴۱/۵	۸۲/۱۷۱	۰/۰۰۰
باقیمانده	۴۳۱۱۵/۱۹	۳۶۸	۳۷۱/۶		
کل	۱۳۴۷۳۹/۹	۳۸۳	-		

(یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

جدول ۱۰- متغیرهای واردشده در مدل رگرسیونی

سطح معنی‌داری	t	ضرایب استاندارد		متغیرهای واردشده در مدل رگرسیونی
		Beta	ضرایب ناخالص یا استاندارد نشده	
۰/۰۰۰	۱/۶۶۰		۲۳/۱۷۶	ضریب ثابت
۰/۰۰۰	۹/۵۸۴	۰/۷۳۲	۳/۰۱۲	تکنولوژی
۰/۰۰۰	۷/۲۰۵	۰/۶۸۶	۲/۵۸۷	گشودگی (تنوع)
۰/۰۰۰	۱/۱۰۸	۰/۵۴۳	۲/۶۷۶	سرمایه انسانی
۰/۰۰۱	۱/۰۰۱	۰/۴۴۳	۱/۰۸۹	محیط اجتماعی
۰/۰۰۱	۰/۹۸۷	۰/۳۱۳	۰/۹۱۶	محیط سازمانی

(یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۲)

در مجموع اطلاعات جدول شماره (۱۰) ملاحظه می‌شود بیشترین نقش در پیش‌بینی متغیر ملاک مربوط به شاخص تکنولوژی است؛ و شاخص محیط سازمانی کمترین نقش را دارد.

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

شهر خلاق و نوآور از جمله بحث‌های بروز در حوزه مطالعات شهری است که توسط، جغرافی‌دانان، اقتصاددانان و جامعه‌شناسان در رسیدن به جامعه‌دانی و توسعه‌دانی محور مورد تأکید قرار داده‌اند. یافته‌های تحقیقات حاضر با تحقیقات باقری کشکولی، ضرابی و موسوی (۱۳۹۹) درویشی و همکاران (۱۳۹۹) فرانکوئیس (۲۰۰۲) اسکات (۲۰۰۶) اوکانور و همکاران (۲۰۱۷) (۲۰۱۸) هم‌راستا است. از این جهت شهر به‌عنوان محلی است در جهت رشد خلاقیت، دانایی، صنایع خلاق و نوآور که همه این موارد در یک رویکرد ترکیبی در نظر گرفته شده‌اند. شهرهایی که قصد دارند تجربیات، ایده‌ها و بهترین راه‌حل‌های خود را در زمینه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی با یکدیگر به مشارکت گذاشته و توسعه اقتصادی را دنبال کنند. این شهرها در تلاش‌اند بر حضور خود در این شبکه صحنه گذاشته و به برنامه‌های مطمئنی که موجب برتری و مزیت نقش و عملکرد آنان می‌شود ملحق شوند. مطلوبیت و عملکرد خوب و منظم در این شهرها باعث ثبات اجتماعی می‌شود که با در نظر گرفتن برخی شاخص‌ها می‌توان رابطه‌ای منطقی بین شهرهای خلاق و شهرهایی که قابلیت زندگی مناسب دارند را برقرار نمود. از مهم‌ترین شاخص‌ها در این زمینه شاخص خلاقیت اروپا است که به‌وسیله گروه مشاوره صنایع خلاق اروپا در سال ۲۰۰۹ به‌عنوان بخشی از مطالعه درباره سهم فرهنگ در خلاقیت تولید شد این شاخص با تمرکز بر معیارها در پنج رکن خلاقیت (سرمایه انسانی، تکنولوژی، محیط سازمانی، محیط اجتماعی و گشودگی و تنوع) گروه‌بندی شده‌اند. یافته‌های تحقیق حاضر نیز نشان داد که تکنولوژی و استفاده از آن در شهر کرمان بیشتر نقش را در توسعه پایدار خواهد داشت. با توجه به مطالب فوق با جلب اعتماد شهروندان برای فعالیت و مشارکت همه‌جانبه در عرصه‌های مدیریت و برنامه‌ریزی شهری از طریق تمرکززدایی از برنامه‌ها و کارایی و اثربخشی آن‌ها همچنین با جذب و پرورش استعدادها و ایده‌های جدید و توجه به سرمایه‌های انسانی به‌عنوان یکی از شاخص‌های شهر خلاق می‌توان به توسعه پایدار شهری کمک نمود. با توجه به نتایج پژوهش پیشنهادهای زیر در جهت بهبود وضعیت ارائه می‌گردد:

- برنامه‌ریزی توسعه پایدار شهری در شهر کرمان باید هدفمند و متناسب با پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های طبیعی و انسانی و نیازهای عینی و ذهنی مردم باشد تا بتواند به تقویت سرمایه اجتماعی و ارتقای توسعه پایدار شهری منتج شود.

- جلب اعتماد شهروندان برای فعالیت و مشارکت همه‌جانبه در عرصه‌های مدیریت و برنامه‌ریزی شهری از طریق تمرکززدایی از برنامه‌ها و کارایی و اثربخشی آن.
- ترغیب مشارکت اجتماعی شهروندان در طرح‌ها و پروژه‌های توسعه پایدار شهری از طریق برنامه‌ریزی‌های مردم محور مبتنی بر توسعه مشارکتی می‌تواند برای رسیدن به توسعه پایداری شهر کرمان بسیار کارساز باشد.

References:

- Bagheri, A., Zarabi, A., & Mousavi, M. (2020). Spatial Analysis of Sustainable Development Indicators In order to Realization of Creative Cities (Case Study: Cities OF Yazd Province). *Human Geography Research*, 52(3), 793-816. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2017.235520.1007478> . [In Persian]
- Dabiri, F., Khalatbari, Y., & Zarei, S. (2018). Achieving sustainable development from the perspective of international environmental law. *Human & Environment*, 16(1), 63-73. <https://dori.net/dor/20.1001.1.15625532.1397.16.1.6.7> [In Persian]
- Darvishi, M.R., Ghaedi, M.R., Keshishian Sirki, G., & Tohid Fam, M. (2020). Sustainable Urban Development Based on Social Capital and Public Trust Indicators, Case Study: District 2, Tehran. *Research and Urban Planning*, 11(40), 201-216. https://jupm.marvdasht.iau.ir/article_4007.html [In Persian]
- Florida, R. (2011). *Cities and the Creative Class*. Translated by Ebrahim Ansari and Mohammad Ismail Ansari. Publications of sociologists. First Edition. [In Persian]
- Francois, P. (2002). *Social Capital and Economic Development*, Rutledge, First Published.
- Kazemi Mohammadi, S. M. M. (2001). Urban Sustainable Development: Concept and Perspective. *Geographical Research*, 16(3), 94-113. <https://sid.ir/r/29874/fapape> [In Persian]
- Landry, C. (2014). *Creative City*. Translated by Mahmoud Abdullahzadeh. Publication of cultural studies. Tehran. First Edition. [In Persian]
- Mahkouii, H., & Shirani, N. (2020). Analysis of Indicators of the Creative City and its Relationship with Healthy City Development Case Study: Isfahan Metropolis, *Research and Urban Planning*, 11(41), 131-146. https://jupm.marvdasht.iau.ir/article_3652.html [In Persian]
- Maleki, S., & Hosseinzadeh Dalir, K. (2009). Ranking Urban Areas based on Sustainable Development Indices Using Factor Analysis and Taxonomy (Ilam). *Journal of Geography and Regional Development*, 7(13), 45-80. <https://doi.org/10.22067/geography.v7i13.8969> [In Persian]
- O'Connor, J., Gu, X., & Lim, M. K. (2020). Creative cities, creative classes and the global modern. *City, Culture and Society*, 21, 100344. <https://doi.org/10.1016/j.ccs.2020.100344>
- Rahnamaei, M. T. (1998). *Effects of development on environmental resources*. A collection of summary articles of the conference on the researches and capabilities of the science of geography in the field of construction. Institute of Geography. University of Tehran. [In Persian]
- Sasaki, M. (2008). Developing creative cities through networking. *Scientific policy*, 15(3), 77-88. https://ritsumei.repo.nii.ac.jp/?action=repository_uri&item_id=4795&file_id=22&file_no=1
- Scott, A. (2006). Creative Cities: Conceptual Issues and Policy Questions. *Journal of Urban Affairs - J URBAN AFF*. 28. 1-17. <https://doi.org/10.1111/j.0735-2166.2006.00256.x>
- Shahabian, P., & Rahgozar, E. (2012). Linking innovative environment with the city. *MANZAR, the Scientific Journal of landscape*, 4(19), 67-73. https://www.manzar-sj.com/article_1767.html?lang=en [In Persian]
- Trudeau, D. (2018). Integrating social equity in sustainable development practice: Institutional commitments and patient capital. *Sustainable Cities and Society*, 41, 601-610. <https://doi.org/10.1016/j.scs.2018.05.007>
- Zimmerman, J (2008) From brew town to cool town: Neoliberalism and the creative city development strategy in Milwaukee. *Cities*, 25(4), 230-242. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2008.04.006>